

Tempen på sjöfartsbranschen

Sverige 2023

TRANSPORTFÖRETAGEN

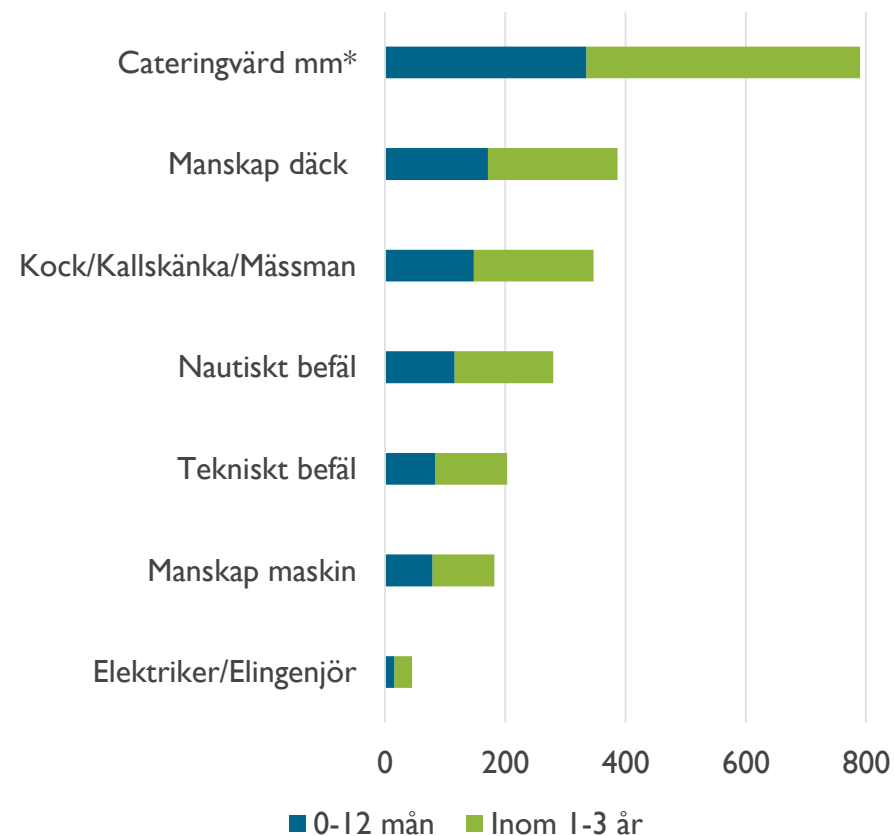
Sjöfartens rekryteringsbehov kommande år

Transportföretagen har under våren 2023 genomfört en enkätundersökning bland medlemmar i Sjöfartens Arbetsgivareförbund. Huvudsyftet har varit att undersöka medlemsföretagens kommande rekryteringsbehov.

Tolv yrkesgrupper har undersökts:

Nautiskt juniorbefäl, nautiskt seniorbefäl, tekniskt juniorbefäl, tekniskt seniorbefäl, elingenjör, manskap däck, manskap maskin, elektriker, kock, kallskänka, mässman samt cateringvärd (samlingsbenämning för serverings-, bar-, städ- och butikspersonal, cateringvärd).

Enkätundersökningen visar att det **sammanlagda rekryteringsbehovet** för alla tolv yrkesgrupperna uppskattas till **drygt 2 200 personer under den kommande treårsperioden**. Inom det närmaste året avser medlemsföretagen att rekrytera drygt 900 personer inom de tolv yrkesgrupperna och knappt 1 300 personer efterföljande två år.

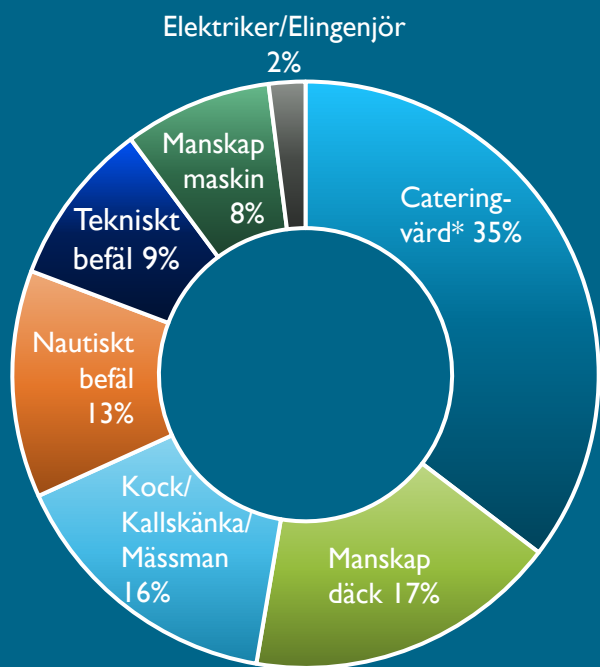

* Gäller för serverings-, bar-, städ- och butikspersonal samt cateringvärdar

Rekryteringsbehov hos medlemsföretagen i Sjöfartens Arbetsgivareförbund

2 200

Rekryteringsbehovet i medlemsföretagen uppskattas till drygt 2 200 personer under åren 2023-2025.

eller för serverings-, bar-, städ- och butikspersonal samt cateringvärdar

1 av 5

20 procent av de anställda inom de undersökta yrkesgrupperna är kvinnor.

520

Cirka 520 personer i de undersökta yrkesgrupperna går i pension under 2023-2025. 520 personer motsvarar ca 15% av totala antalet anställda i medlemsföretagen.

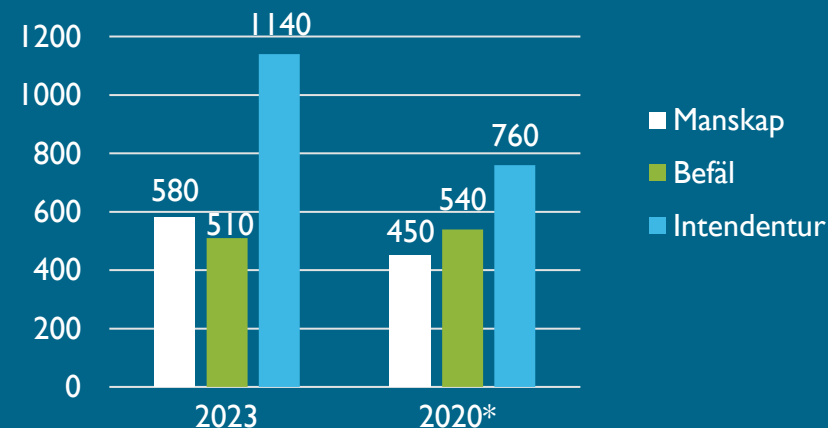
2 av 3

Två av tre företag med rekryteringsbehov har haft svårigheter att rekrytera det senaste året.

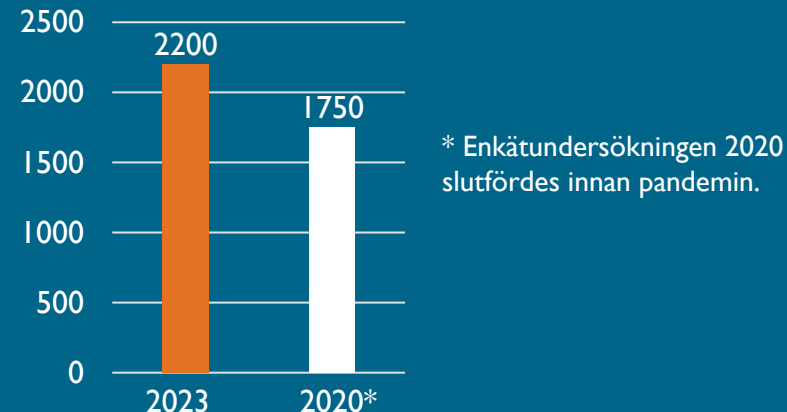
93%

Svarsfrekvensen för hela undersökningen är 93%.

Rekryteringsbehovet grupperat

Rekryteringsbehovet 2023 och 2020

Sjöfartens utmaningar...

- Svårt att hitta kompetent personal med rätt erfarenhet
- Hård konkurrens om ungdomar på arbetsmarknaden
- Få de ombordanställda att stanna kvar i något av sjömansyrkena
- Att långsiktigt möta behovet av ombordpraktik

...men skapar också möjligheter

- Sjöfarten är en framtidsbransch – inte minst genom den pågående gröna omställningen – med goda karriärmöjligheter**
- Arbetsuppgifterna är varierande och spännande**
- Arbetsvillkoren är goda**
- Arbetsplatser finns i Sverige och utomlands så man kan bo var som helst i landet**

2 av 3 företag har svårt att rekrytera

Knappt 2 av 3 medlemsföretag har haft svårigheter att rekrytera personal det senaste året.

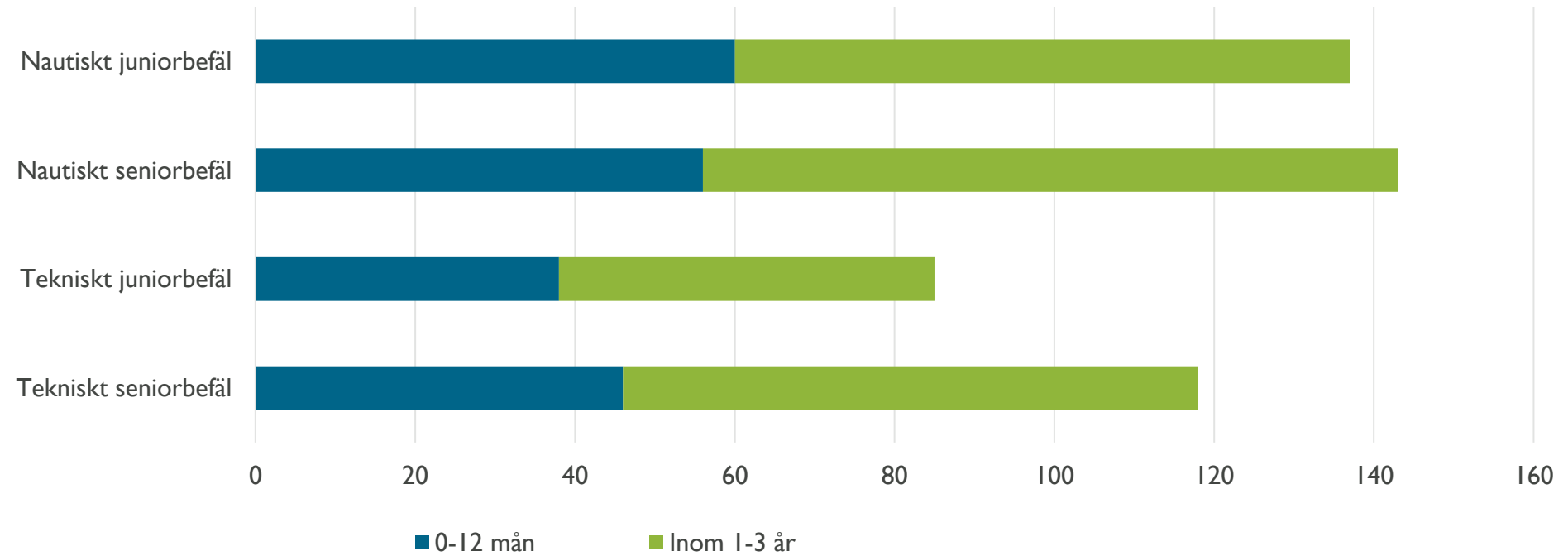
De yrken som flest företag haft svårigheter att rekrytera inom är manskap däck och maskin. Överlag är det svårt att hitta personer med rätt yrkesutbildning inom gruppen manskap (manskap maskin och manskap däck), elektriker/elingenjör och kock/kallskänka/mässman.

Två av tre företag har svårt att rekrytera

Rekryteringsbehov av nautiskt och tekniskt befäl

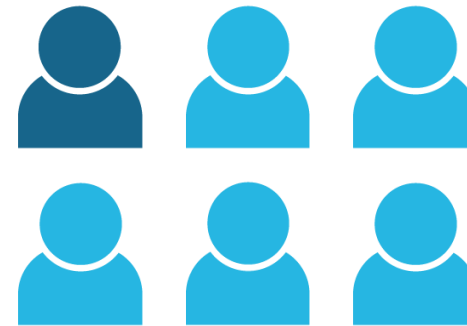

Nästan var sjätte anställd är i pensionsåldern

- Cirka 520 personer förväntas gå i pension under 2023-2025, vilket innebär att ungefär var sjätte anställd eller ca 15% är i pensionsåldern.
- I de två största yrkesgrupperna, cateringvärd mm och nautiskt befäl är antalet som förväntas gå i pension de kommande tre åren högt, 120 respektive drygt 100 personer.

520

Cirka 520 personer förväntas gå i pension 2023-2025

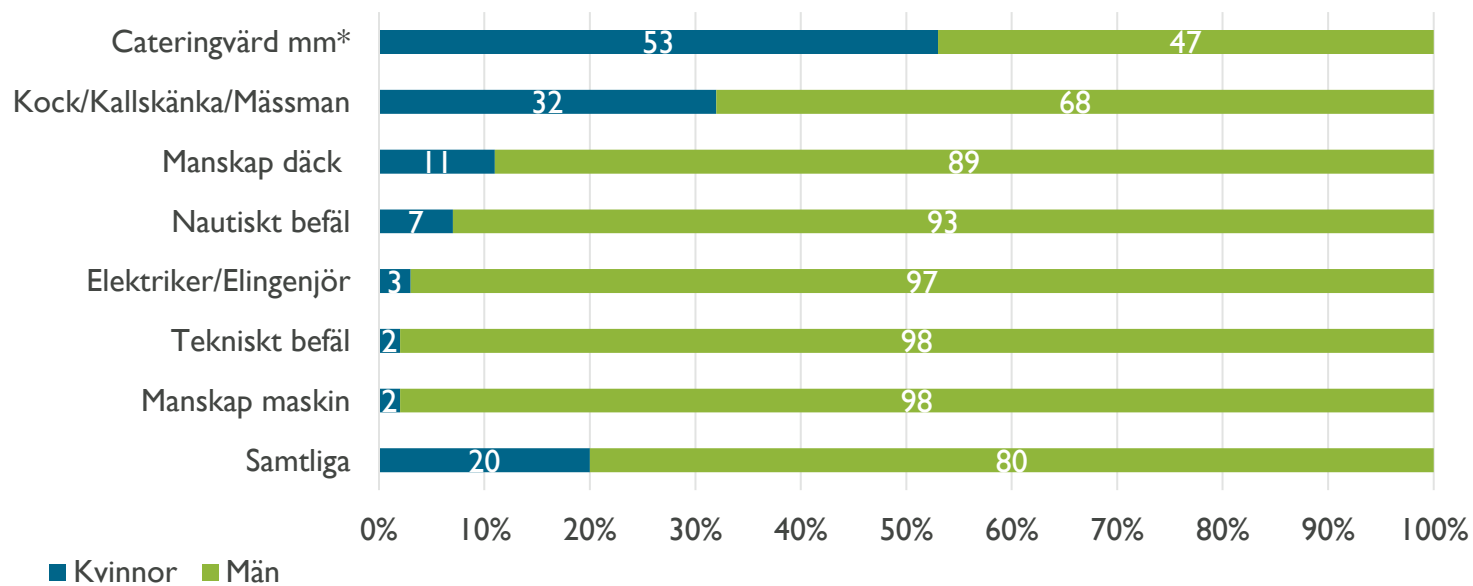
Var sjätte anställd närmar sig pensionsålder

Sjöfarten behöver fler kvinnor

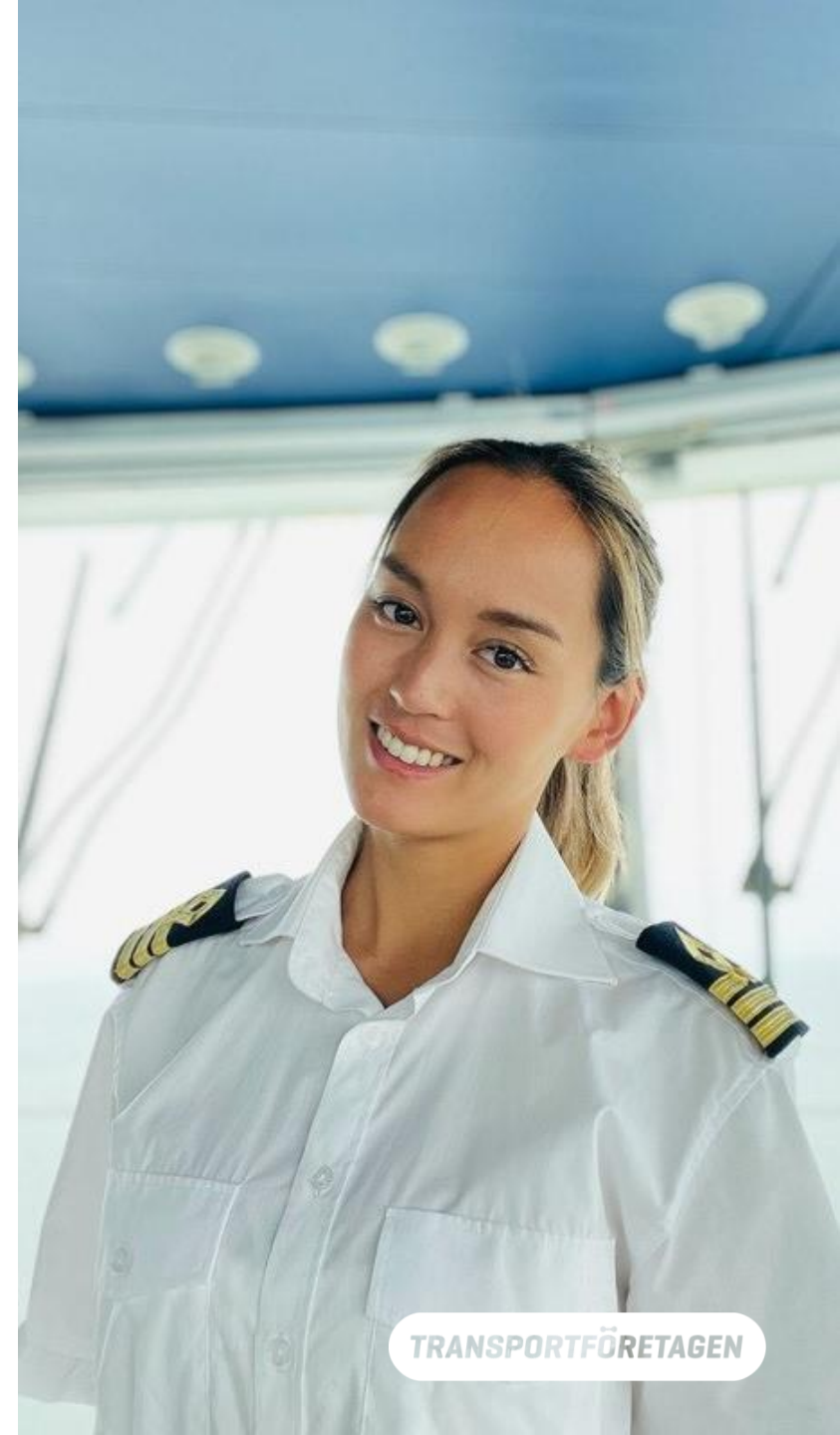
Sjöfartens yrken är fortfarande starkt mansdominerade.

Det totala antalet kvinnor i alla yrkesgrupper är 20%.

Noteras bör att andelen kvinnor i yrkesgruppen cateringvärd mm är 53% samt i kock/kallskänka/mässa är 32% kvinnor. Däremot är 9% kvinnor inom yrkesgrupperna manskap och befäl.

* Gäller för serverings-, bar-, städ- och butikspersonal samt cateringvärdar

Viktiga åtgärder för att säkra sjöfartens kompetensförsörjning

» **Se över regelverket för yrkesvuxutbildningar**

För att täcka det omfattande behovet av rekryteringar till både däck- och maskinmanskap behöver myndigheterna se över regelverket så att reglerna är desamma som för yrkesvuxutbildningar i andra branscher. I dagsläget får de yrkesvuxutbildningar som planeras för manskap anpassas till befintligt regelverk, vilket innebär en begränsning av de personer som har behörighet att söka utbildningarna.

» **Dimensionera för sjöfartens behov**

Det är av största vikt att utfallet av den förestående dimensioneringen av gymnasieskolan verkligen tillgodoser de reella behoven. Antalet utbildningsplatser riktade till sjöfarten måste spegla branschens behov inom gymnasieskolan.

» **Utöka skolpengen**

Precis som andra delar av samhället drabbas sjöfartsutbildningarna hårt av ökande kostnader i form av dyrare drivmedel, ökande hyror och hög inflation. Även om utökad skolpeng innebär att kostnaden per elev blir högre uppvägs det med råge av att näringslivets behov av en fungerande sjöfart tillfredsställs.

» **Ge företag och branscher större möjlighet att påverka utbildningarna**

Politiken måste på alla nivåer ta större ansvar för en bättre fungerande kompetensförsörjning, för en gymnasieskola som utbildar för arbetsmarknadens behov och för att rollfördelningen mellan det offentliga och arbetslivet utvecklas och förtydligas. Företag och branscher måste få ett mycket större inflytande över yrkesutbildningarna.

» **Ökad jämställdhet i transportnäringens olika branscher**

Transportföretagen jobbar aktivt och långsiktigt för att öka jämställdheten i transportnäringens olika branscher och vi välkomnar politiska satsningar som stöttar det jämställdhetsarbetet.

Kort om undersökningen

Transportföretagen har under våren 2023 genomfört en undersökning riktad till medlemsföretagen i Sjöfartens Arbetsgivareförbund.

Enkätfrågorna avser såväl svenskflaggat tonnage som svenskkontrollerat tonnage under utländsk flagg och avser personal som går under storsjö- eller färjeavtalen eller därpå grundade specialavtal (ej TAP).

Det huvudsakliga syftet med undersökningen har varit att kartlägga medlemsföretagens rekryteringsbehov 2023-2025. Resultaten från undersökningen kommer att användas i dialog med politiker, myndigheter, skolor och allmänheten för att stärka sjöfartsbranschens kompetensförsörjning.

Svarsandelen i undersökningen är 93 procent.

